Giltighetstiden för anstånd med skattebetalning vid taxeringsbesvär och debiteringsrättelser

Av fögderidirektören Nils Gottliebsson

Anstånd med skattebetalning vid taxeringsbesvär skall gälla till dess två månader förflutit från dagen för prövningsnämndens eller vederbörande skattedomstols beslut i anledning av besvären (49 § 1 mom. sista stycket UF) och anstånd i samband med ansökan om rättelse av felaktig debitering till dess en månad förflutit från dagen för den lokala skattemyndighetens beslut i anledning av ansökningen (49 § 3 mom.). Hur dessa tidsbegränsningar med avseende å anståndets giltighet skall uppfattas och hur de fungerar skall här bli föremål för något studium.

Ett anståndsbeslut kan avse hela skatten eller del av densamma. Vid anstånd på grund av taxeringsbesvär beror beslutets innehåll på besvärens innebörd och det besked taxeringsintendenten lämnar. Är anståndsansökningen föranledd av en ansökan om rättelse av debiteringsfel blir den förhandsomräkning av skatten som LskM verkställer avgörande för anståndsbeslutets innehåll. Avser anståndet endast en del av skatten är det uppenbarligen inte tillräckligt med enbart ett anståndsbeslut avseende visst belopp utan besked måste också lämnas rörande betalningen av den del av skatten som skall erläggas. Detta kan ske genom att för envar av terminerna ange i vad mån anstånd lämnas åtminstone för oss vid LskM i Stockholm framstår det som redigare och för mottagaren lättare att uppfatta om det positivt anges vad som under varje termin skall betalas och anstånd ges med betalningen av "återstoden". Vad nu sagts innebär att LskM i Stockholm anser sig inte kunna använda riksblanketten för anståndsbeslut (Länstrycket Ser. II Avd. H nr 58) utan myndigheten har sin egen blankett med utrymme och förtext för föreskrift beträffande betalningen av den del av skatten som skall erläggas. Det är känt att även andra lokala skattemyndigheter har sina egna blanketter. Får vi be CFU att undersöka om inte riksblanketten skulle kunna utformas annorlunda.

[1] Förkortningar, LskM = lokala skattemyndigheten, KrfM = kronofogdemyndigheten.

---

fyra av trettio åklagare som tog ställning till frågan besvarade den med ja. Åklagarna och övriga som svarade jakande ansåg att det fuskas oftare bland fria yrkesutövare. Det begreppet exemplifierades med yrkesangivelser såsom enskilda rörelseidkare, arkitekter, tandläkare och hantverkare. Även lantbrukare och folk i byggfacket nämndes ganska ofta.

Inge Wennberg

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:10

Ytterligare är rörande beslutets innehåll att säga att betalningsbeskedet kan och bör få olika utformning beroende på när anståndsbeslutet meddelas. Avser det K-skatt och meddelas det före första uppbördsterminen, bör det belopp som skall betalas uppdelas lika på de båda uppbördsterminerna (om det inte är så ringa att en uppdelning inte är motiverad). Meddelas beslutet mellan terminerna eller efter båda (då det sålunda har betydelse endast med avseende å indrivningsåtgärder), bör första terminsbeloppet lämnas orubbat och det andra nedsättas i påkallad utsträckning; understiger det nya beloppet även det belopp som enligt ursprungsdebiteringen faller på första terminen måste givetvis även detta nedsättas. På här angivet sätt förfar vi i vart fall i Stockholm; hur andra lokala skattemyndigheter gör har jag ingen säker kunskap om.

I överensstämmelse med vad ovan sagts innebär ett anstånd att den skattskyldige tillsvidare inte behöver gälda mer skatt än vad av anståndsbeslutet framgår. I förekommande fall har arbetsgivare att verkställa skatteavdrag på grundval av anståndsbeslutet (alltså när en A-skattare fått anstånd med K-skatten och om beslutet inges till arbetsgivaren medan avdrag för K-skatt ännu pågår; se 50 § fjärde stycket jfrt med 46 § 3 mom. andra stycket). Är fråga om en B-skattare har denne själv att betala i enlighet med anståndet. Har slutligen skatten blivit restförd, får kronofogden inte utkräva mer än vad som enligt anståndet skall erläggas; jämlikt 21 § UK skall LskM skyndsamt tillställa KrfM beslut om anstånd.

Resultatet av den omprövning av taxeringen ,resp. debiteringen som sker kan bli ettdera av tre möjliga alternativ: en skatt som helt överensstämmer med den i anståndet angivna, lägre skatt eller högre skatt. I vad gäller taxeringsbeslut efterföljes detta alltid av ett omdebiteringsbeslut — utom då besvären helt lämnas utan bifall; då skall ju den ursprungliga debiteringen gälla. Sedan detta konstaterats är det dags att övergå till den fråga som föranlett denna betraktelse. Därvid synes lämpligast att först endast anknyta till anstånd vid taxeringsbesvär.

I de båda första alternativen är något anstånd inte längre aktuellt; anståndsbeslutet hänför sig till en skatt som inte skall uttagas och som kommer att avkortas ev. restituer. Teoretiskt kan här bli en komplikation om skatten är restförd. Anståndet upphör att gälla två månader efter vederbörligt *taxerings*beslut. Har inom denna tidsfrist inte till KrfM ingått något omdebiteringsbesked, kan enligt beslutets ordalydelse indrivning av anståndsbeloppet igångsättas. Så sker naturligtvis inte. KrfM äger i regel ingen kännedom om ett taxeringsbeslut innan omdebiteringsbeslut inkommer och har alltså ingen utgångspunkt för tvåmånadersfristens beräknande. Skulle KrfM till äventyrs tidigare ha vetskap om taxeringsbeslutet, vet myndigheten säkert också vilken innebörd det har och föranstaltar förvisso inte om någon indrivning av anståndsbeloppet.

I det tredje alternativet, alltså när den skatt som skall betalas fastställes till högre belopp än vad i anståndsbeslutet förutsetts, blir situationen något mer komplicerad. Först bör kanske noteras att fallen är relativt sällsynta; en förutsättning är att PN, resp. skattedomstol varit hårdare i sin bedömning än TI. Om också i detta fall omdebitering skall ske, d. v. s. när trots allt beslutet leder till en viss skattenedsättning, är det inte att begära att den

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:10

skattskyldige skall betala något innan han får omdebiteringsbeskedet. Men det kan mycket väl hända att han får detta långt efter utgången av tvåmånadersfristen, kanske inte när det gäller ett PN-avgörande men väl när fråga är om ett utslag av KR eller RR. Men restavgift skall beräknas så snart betalning sker efter tvåmånadersfristens utgång! Detta är naturligtvis ingen tillfredsställande ordning.

Tar vi så till slut det fallet att den skattskyldiges besvär helt lämnas utan bifall, tillkommer ett annat bekymmer. Den skattskyldige bör, kan man hävda, när han får PN-beslutet, resp. domstolsutslaget, förstå att han skall betala den ursprungliga skatten i dess helhet, alltså även till den del han erhållit anstånd med den. Men kanske ändå att han väntar sig något besked härom. För KrfM:s vidkommande ställer det sig i detta fall så, att den inte utan den skattskyldiges medverkan eller möjligen efter särskild förfrågan vet, att ett avgörande föreligger och att den skatt som anståndet avser kan och skall indrivas — efter tvåmånadersfristens utgång. Någon omdebitering sker ju som sagt inte i sådant fall och KrfM får alltså inte heller något nytt skattebesked. PN (i Stockholm) översänder ibland protokoll till KrfM men inte speciellt i fall som här avses.

Hur bör det då vara? Ja, det är kanske inte så alldeles lätt att säga men låt oss försöka. Först må erinras om att 1949 års uppbördssakkunniga föreslog att anstånd på grund av "feltaxering" skulle gälla intill dess en månad förflutit efter den dag, då den skattskyldige erhållit del av beslut i anledning av besvären. Häremot invändes att svårigheter skulle uppstå att fastställa när delgivning skett och att det därför vore bättre att anknyta till dagen för beslut eller utslag. Uppenbart är emellertid att varken den ena eller den andra av de nämnda tidpunkterna är lämplig som *terminus a quo*. Naturligare är att anknyta till omdebiteringsbeslutet. Regeln skulle alltså bli att anståndet skall gälla till dess två månader förflutit från dagen för omdebiteringsbeslut i anledning av prövningsnämndens eller vederbörande skattedomstols beslut. Detta bör rimligen medföra att ny debetsedel med ordinarie termin som betalningstillfälle bör utfärdas endast då minst två månader återstår till denna termin. Möjligen bör tidsfristen över huvud sänkas till en månad, när omdebiteringsbeslutet bildar utgångspunkten för fristen; fristen kommer då att bli densamma både vid taxeringsändring och debiteringsändring. Vidare bör övervägas att föreskriva ett betalningsbesked från LskM också då den skattskyldiges besvär helt lämnas utan bifall. Giltighetsregeln bör, om så sker, kompletteras så, att där sägs att anståndet skall gälla till dess — — — från dagen för omdebiterings- eller annat betalningsbesked i anledning — — — beslut.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:10